

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR főszerkesztő.

ÖÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főmunkatársa.

KIADOMIVATAL: BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 708.

Ma szombat délután közlemények: Veszedelem külsőben. Békétárgyalások.

A veszedelem külsőben.

Tisza István bejelentette ma este a szabadelvű párt érkeztét, hogy holnap bejegyzik a Ház indítványkönyvébe a házszabályokat módosító javaslatát.

Javasol pedig ideiglenes módosításokat, egy évre, a míg a függőben levő fontos kérdések eldőlnek.

De csak szerdán tárgyalhatja a javaslatát. Hátha addig megmondják az obstrukció, hogy még veszedelem, preczedens elé viszik az országot.

Ez egy dolog, a mi ma történt. A másik az, hogy Nyíri Sándor honvédelmi miniszter obsecrálta az obstrukciókat, könyörüljenek meg azon a sok ezer meg ezer póttartalékoson, kiszolgált katonán, a ki nyomorúságot szenved miattuk.

Feleletképpen az obstrukciók elmondtak kettőt ama beszédek, a melyek elől a folyosóra rohant Ház terméből minden épkéz-lábu ember.

Nem halotta meg azokat annak a sok ezer magyarnak a sorsa. Sokkal előbbre való nekik a klerikalisságra való vágyakozás, meg az a törekvés, hogy hátha be tudják feketíteni az ország előtt a Kossuth-pártot.

Nem halotta meg őket se az, ami ma történt, se az, ami holnap történni fog. A kerületeik most harmad-fél esztendeje rászabadították őket az országra, hát elősködnek ennek az országnak a megnagyomorgott testén, ha belepusztul is az ország. Nem számít előttük se az, ami gonosz rosszat eddig hoztak az országra, se az, amit ezután fognak hozni.

Pedig jól látják, hogy ami ezután következik, még csudarabb annál is, amit látnak.

Kiszámíthatatlan az ország kára eddig is ennek az egy tuczat embernek a viselkedéséből. Gazdaságban, pénzben, reputációban, alkotmányos értékekben. Ezeket a károkat hossz-szab-rövidebb idő alatt kiheverheti az ország. A gazdaságban, pénzben okozott kárt ki lehet heverni munkával, szorgalommal; a reputációt kon esett csorbát ki lehet közzörülni higgadt politikával; az alkotmányos értékeket lehet pótolni az alkotmánygaranciák megerősítésével.

De a mi most készül, azt ki nem heveri az ország soha.

A mi most készül: az a parlamenti ellentétlenség örök időkre való lehetlenné tétele. A parlament erejének letörése. A rendkívüli alkotmányos fegyvereknek szélezése.

Holnapról kezdve ki vagyunk szolgáltatva Bécsnek teljesen. Ezentul Bécs azt fogja megadni az országnak, a mi Bécs akar. Egyebet soha többé. Mert az »egyének« kivására ezentul csak egy fegyvere van az országnak: a forradalom, a puskával, ágyúval, karddal és vérral való forradalom.

A száraz, a vértelen forradalom lehetőségét az az egy tuczat ember kicsavarja az ország kezéből.

Megadja a kormánynak a módot, az alkalmat, a lehetőséget arra, hogy az obstrukciót lehetlenné tegye.

Még pedig úgy adta meg, hogy a közvéleménynek igen széles rétegei libegnek az erőszak után, nem bántanak semmit, szívesen vesznek mindent, a mi az országot ettől a néptől, ezeken az egyéneknek a diktatúrától megszabadítja.

Kétségbeeséssel kell konstatálni, hogy bármily gonoszszággal álljon elő gróf Tisza István, az ország egy része a pártján lesz,

mert megundorodott ettől a parlamenttől, ettől a parlamentárizmustól, mert nem akar revolúcióba menni ezeknek az individuumoknak a vezetése alatt s azért, hogy ezeknek az egyéneknek mindenféle kis játékaik és ambíciói sikerüljenek.

mert szívesebben tűri még az osztrák abszolutizmust is, mint ezeknek az embereknek az uralmát.

Ha Tisza István holnap azt határoztatja el — akármielyen törvénytípárral — vele van az ország egy része,

mert valaminek utóljára is történnie kell,

mert ezer meg ezer ember lelkéből üdvozöl már minden rombolást, a mely ezt az egy tuczat embert is szétzuzza.

Az az egy tuczat ember ilyen csodás jó alkalmat adott a hatalomnak, hogy örökre leszámoljon velünk. S a kormány élni fog az alkalmával.

És ezt a kárt ki nem heveri az ország soha.

Hiba mondja, hogy csak »ad hoc« szólnak az intézkedései. Ha egyszer lehet ad hoc keresztüljárni a parlamenten s a szólásszabadságon, meg lehet azt tenni másodsor is, harmadsor is, akárhányszor.

Ezt akarják azok az urak?

Még Tisza István is megjegyzi a javaslatában rejlő veszedelem preczedensét, még ő habozik néhány napig.

Ha nem czinkostársai a kormánynak, ha nem czimboráinak a becsi hatalommal az ország megfontására: álljanak félre az utból, a veszedelem külsőben.

Könyörüljenek ezen a szegény országban, ha nem a hazaárulás vagy nem a minden irányban való teljes beszámíthatatlanság vezeti őket.

A honvédelmi miniszter a póttartalékosok érdekében kérte az irgalmukat. Mi a magyar alkotmány, a magyarság jövője érdekében kérjük az irgalmukat. Ha van bennük egy szikra magyar érzés: álljanak félre az ország jövőjének az útjából.

Békétárgyalások.

Mindazok a komoly politikai tényezők, a kik igazán; őszintén ragaszkodnak ahhoz, hogy a parlamenti szólásszabadságon csorba ne ejtessék, s akik a házszabályokban foglalt nagy garanciális alkotmányjogot drága kincséknél őrlik, félve gondolnak arra, hogy a formálisan bejelentett erőszak csakugyan következék, s ez rést üt a házszabályokon.

Ezek a komoly politikai tényezők még most az utolsó órákban is fáradoznak azon, hogy az obstrukciót meggyőzzék azokról a veszedelem következtésekről, melyek most már egyjuttárnak az obstrukció folytatásával. Különösen gróf Apponyi Albert fáradozik már napok óta azon, hogy leszerelésre bírja a Szederkényi-pártot; mert egyedül és kizárólag ettől függ már csak az, hogy rászabaduljon-e csakugyan a parlamentre az erőszak, vagy nem. Még azok is, kik más ellenzéki pártok tagjai, de azért az obstruktorokkal együtt működtek, most már belátván e harc teljes meddőségét, szívesen hajlandók az obstrukciót abbahagyni.

Egyedül a Szederkényi-párt tagjai okvetlenkednek még mindig. Gróf Apponyi Albert már tegnapielőtt tett

lépéseket a végül, hogy a Szederkényi-pártot az obstrukciótól való elállásra bírja; de nem képes őket kapacitálni. Tegnap, mikor gróf Apponyi megújította kísérletét, Szederkényiék azzal állottak elő, hogy ha Tisza ma nem gorombáskodott volna: akkor öök már hajlandók lettek volna a visszavonulásra, azonban gróf Tisza föllépése címérgesítette a kedélyeket. Nyilvánvaló, hogy ez csak ürügy volt, s ha Tisza meg sem tartja vala tegnapi beszédét, Szederkényiék találtak volna valami eszmét a Mákán.

Gróf Apponyi a Kossuth-pártot is felhívta arra, hogy öt béke-kísérletekeseiben támogassa. Tóth János, a párt alelnöke, kit evégből felkért, azt mondta, hogy a Kossuth-párt szívesen meghozza a parlamenti béke kedvéért azt az aldozatot, hogy szóla áll a Szederkényi-párttal; de csak abban az esetben, ha biztosítékot kap az iránt, hogy Szederkényiék nem utasítják vissza az ajánlatot. Mert Szederkényiékől kitélik, hogy az után eldicsékednek azzal, hogy ime, a Kossuth-párt hozzájuk ment kérti őket, de öök maradtak a hősök, a hitörök kizdők. Mindezt ny bizonyítékot Apponyi nem adhatott, Tóth János nem is avatkozott bele a dologba.

Gróf Apponyi azt mondta neki, hogy majd szondázni fogja a Szederkényiék szándékait, s ma referálni fog erről. De gróf Apponyi még ma sem tudott Tóth Jánosnak biztosítékot nyújtani azziránt, hogy Szederkényiék egy esetleges felszólításra, melyben Kossuthék is résztvennének, nem járnának el visszautasítással.

Gróf Apponyi Albert azonban ma sem riadt vissza és tovább buzgókodott. Minthogy a Szederkényi-párt tagjai azt mondogatták, hogy egy hét alatt amugy is véget ér az ujonczjavaslat tárgyalása, gróf Apponyi megígérte a miniszterelnöknek, hogy több-magával tárgyalni óhajti vele a békéről. A miniszterelnök értesítette, hogy szívesen várná. Erre gróf Apponyival öökön Holló Lajos, Szentiványi Árpád, Zichy Aladár és Csernoch János a miniszterelnökhöz mentek, s itt gróf Apponyi előadta, hogy mindezt az ujonczjavaslat általános tárgyalása amugy is véget ér, a részletes tárgyalás is alkalmasint befejeződik egy hét alatt, mert az obstrukció nem bírja tovább, azt ajánlotta tehát, hogy adjon a miniszterelnök még egy heti haladékot, s addig ne terjeszse be a házszabály-módosításra vonatkozó indítványát.

A miniszterelnök azt válaszolta, hogy ő szíves örömmel adja meg a haladékot, mert jobb szereti, ha nem kell erőszakhoz nyulnia; de biztosítékot kért arra nézve, hogy egy hét alatt az ujonczjavaslat tárgyalása véget ér. Ny biztosíték-adásra azonban nem voltak Szederkényiék hajlandók, Apponyi meg nem volt képes, mire az demarche eredménytelenül végződött. Gróf Tisza ugyanis azt mondta, hogy minden garancia nélkül öök nem mehet bele ilyen játéka.

A békes megoldás azonban még most sem teljesen kilátástalan. Mert gróf Apponyi még mindig fáradozik, s a Szederkényi-párt talán mégis csak megérti, hogy az obstrukció folytatása a képzeltet legnagyobb oktalanság, a minék semmi más eredménye nem lehet, mint a hatalmi erőszak, mely aztán a parlamentárizmus jövőjére is veszedelem hatása lesz. Eszretérnek talán annyival inkább, mert a Kossuth-párt vezető férfiai részéről megkapták azt az üzenetet, hogy bizonyos ad hoc természetű rendszabályoknak a miniszterelnök által való indítványozása esetén a Kossuth-párt tiltakozni fog ugyan az erőszak ellen és harezolni is fog ellene, de nem obstrukciótól és ne számítsanak az obstruktorokra, hogy a Kossuth-párt fogja őket a csávából kiszabadítani. Csak viseljék öök maguk a felelősséget.

Legutóbb arról van szó, hogy az összes parlamenti ellenzéki pártok együttesen bírák rá a Szederkényiék az obstrukció abbahagyására, miután valamennyi ellenzéki párt perhorreszkálja már ezt a könnyelmű és veszedelem politikai játékot.

Ugy látszik, gr. Tisza István sem adta még föl egészen a reményt. Erre vall az is, hogy ma délután Szederkényiéknek, a kik a pártvezér beszéde alatt a folyosón félrevoivul tanácskoztak — egy verző szerint — Tisza István kijelentette, hogy időbeli korlátok felállításával nem akarja a békes megegyezés lehetőségének útját állani és szívesen enged időt arra, hogy a békétárgyalásokat nyugodtan folytathassák, bárha öök meg tovább a maga útján, ha béke nem lesz. Közölte tehát, hogy a szabadelvű párt ma este

összehívott értekezletén még nem fogja a maga teljességében előterjeszteni a házszabályok módosítására vonatkozó indítványát és csak általánosságban fogja jelezni, hogy milyen alapokon óhajja a parlamenti rendet helyreállítani. Holnap pedig az indítványkönyvbe szintén csak általánosságban jegyzi be indítványát és annak megoklását keddig, esetleg szerdái elhalasztja. Megleszi ezt azért, hogy a jobb belátásukhoz visszatérő obstruktoroknak módot adjon a békes kibontakozás elősegítéséhez. Ha aztán keddig, vagy szerdái sem jön létre a megegyezés, akkor megokoló beszéde kapcsán részleteiben is feltárja indítványát.

Tisza az esti konferencián csakugyan nem ismertette részletesen a tervét, csak általánosságban jelentette be. Holnap pedig bejegyzik ugyan az indítványkönyvbe, de csak kedden, vagy szerdán okolja meg. Addig talán mégis beállhat valami kedvező fordulat, mely mellet fölélegessé válik az erőszak alkalmazása.

Tisza a szabadelvű körben.

Bejeleneti az erőszakot.

Megtörtént, Tisza a szabadelvű párt ma esti értekezletén bejelentette, hogy a házszabályok felforgatására irányuló terve megváltozhatatlan s az indítványt holnap már be is jegyzi az indítványkönyvbe. Ma ugyan nem árulta el a terve részleteit, de ahogy általánosságban vázolta, így is irreperabilis bajnak tekinthető. Az alkotmányosság hajóján valóságos tétovgató, a melytől egy lépés a katasztrófa.

Ez a száraz faktum. A beszéd, a melyet az erőszak tervének burkolgatására mondott a miniszterelnök, azt a súlyos aggodalmat, azt a reménytelen kétségbeesést, a melylyel minden magyar ember a legközelebbi napok elé néz, se nem oszlathatja el, de nem is enyhítheti. Tisza elmondta, hogy tervez egy állandó házszabályreformot, a melyben — ezt koncepdálta — a szólásszabadságot nem akarja gátolni, csak a technikai obstrukciót nehezíti meg. A kifürt »nem tartja szükségnek«. A rendkívüli és ideiglenes rendszabály — ez a közvetlen veszedelem — egy évre terjed s nagy csomó, egyenkint felsorolt törvényjavaslatra vonatkozik. Ezek között van — a végleges házszabályreform is.

Hogy miképp akarja végrehajtani a tervét, azt Tisza még mindig titokban tartja, hátha az obstrukció mégis megtárlja a jobbik eszt. Ez az oka, hogy az indítvány megindokolására szerdái határidőt tűz ki. E szerint itt az utolsó óra. Ma már nincs idő habozásra. Ha van az obstrukció csapatában csepp huzafiség — s hisszük, hogy van — azonnal meg kell szüntetnie a veszedelem láttára a rendkívüli eszközökkel való hadakozást. Ezekben a nehéz percekben minden igaz lelkű ember az obstrukció jobb érzésére appellál, hogy az a helyrehozhatatlan csapás, melyet az erőszakos hatalom akar a nemzetre zúdítani, elkerülhető legyen!

A konferencia.

(Saját tudósítónktól.) A szabadelvű tábor megadta magát. A miniszterelnök szokott modorában és hangján elmondta a tervét, én ezeket is csak általánosságban. Tisztán, kifejezetten csupán azt jelentette ki, hogy ad hoc házszabálymódosításának részleteit és a követendő taktikát még a Házban is majd csak az indoklása kapcsán fogja elárulni.

A párt, a melynek tagjai tagadhatatlanul impozáns számban sereglettek össze, egyhangulag helyeselt. Nem volt ott teremtettség, a ki csak egy pillanatra is habozott volna, a kiből fölébredt volna a lelkiismeret szava. Nem ismerik még a terveit, de helyeslik. Ismét elérkezett az idő, a mikor a szabadelvű pártkör átalakul a mamelukok puha, kényelmes menedékhelyévé, a hol mindenki a vezér fejével gondolkodik s egyebet sem tesz, csak helyesel és támogat.

Az értekezletet hét órára tűzte ki a párt elnöksége. Előzőleg Tisza István, Perczel Dezso, Feilitzsch Arthur és néhány más képviselő társaságában bevonult a miniszteri

szobába. Kandidálással foglalkoztak, mert az értekezletnek egyik pontja volt az is, hogy a megüresedett bizottsági tagságokra jelöljön. A néppárt nem közölte a szabadelvű-párttal, hogy kiket kíván a bizottságokba választani. Tisza intézkedése telefonon kérésték meg a pártot, de mert gróf Zichy Aladár nem volt a körben, érdemben nem válaszolhattak. A néppártiok helyét a szabadelvű párt kijelölt bizottsága üresen hagyta.

A téveg már fülledt, türelten volt. Emler ember hátán szorongott a természet. Anyian voltak, hogy szinte konstatálni sem lehetett, ki bírányik. Gróf Andrásy Gyula ott volt, Tisza Istvánnak közvetlen közelében foglalt helyet s ö volt az első, a ki a miniszterelnököt beszéde révél üdvözölte. Ezenben nem jelent meg Széll Kálmán, pedig itt van Budapestben s nem láttuk Hódossy Imrét és Darányi Ignacot sem.

Hirtelen végighangzott a termen az ösz hátr Podmaniczky Frigyes óles hangja: — Tisztelt barátain! Megnyitom az értekezletet és jelentem nektek, hogy a miniszterelnök ur előterjesztést kíván tenni.

Abban a pillanatban eült a beszégetes. Mindenki Deák Ferenc képe elé törekedett, ahol az elnök emelvényen Tisza István a pápaszemét igazgatta. Szólni készült.

— Halljuk! Halljuk! — kiáltották feszült kíváncsisággal.

Tisza pedig szölet a következőképpen:

Tisza indítványa.

Gróf Tisza István: Tisztelt pártértekezlet! Azt hiszem, hogy mindannyian érezzük azt, miszerint egy komoly és jelentőségeiben órában állunk itt össze a további teendő megbeszélésére széljából.

Már akkor, amidőn ö felségének megbízása és kegyes bizalma folytán s a ti biztaltó bizalmatokra támaszkodva, barátainmal együtt nehéz feladatunkra vállalkoztunk, már akkor számolnunk kellett azokkal az eshetőségekkel, hogy az ország megrekedt szerkezet esztleg rendkívüli eszközökkel fog kell lenni ahól a kátyúból kizökkeneni, amelyben a nemzet legszentebb érdekeinek veszélyeztetése nélkül vég nélkül nem maradhat. (Ugy van!)

Számot vetettünk ezzel az eshetőséggel, ahogy az komoly férfiakhoz illik, de egyuttal el voltunk határozott arra is, hogy azon végső elhatározásokhoz, amelyekből meghatározni meggyőződésem szerint kötelességünk teljesítéséről való gyáva lemondás volna (Élénk helyeslés), azon végső eszközökhöz csak akkor fogunk hozzanyni, ha az enyhébb, a simább megoldási módok egész sorát kimerítettük (Helyeslés). En azt hiszem, tisztelt pártértekezlet, hogy ezen a teren szemrehányás csakugyan nem érhet bennünket (Ugy van!), hogy nem törődve guynyal, nem törődve barátaink szemrehányásával, nem törődve azzal, hogy tisztában lehetünk vele, miszerint magunkatartása és tuiszagos türelmességünk talán rovására is esik (Ugy van!) azon presztigének, (Féltámasztó: Ugy is volt! Eddig sem érdemelték meg!) amelyet az első betek küzdelmeiben, talán öndicsékes nélkül mondhatjuk, sikerült a párt részére kivívniunk, mondom mindezzel nem törődve, valoban kimerítettük a békes kibontakozásnak összes eszközeit (Ugy van!)

Két feladat.

Most már csak a vak nem látja azt, hogy van egy szamszerűleg ugyan csekély, de úgy látszik, a végső elhatározott része a Haznak, amelyik csakugyan nem halgat semmire a világon és sem az általa okozott szenvedésekre nem tekintve, sem azon óriási felelősséget nem érezve, amely vállaira nehezedik, minden skrupulus nélkül el vissza a házszabályokban lefeleltet jogokkal (Élénk helyeslés), akasztja meg a magyar nemzetet a maga politikai céljainak elérésében, (Ugy van!) a maga érdekeinek megővésében. (Ugy van!) Az öt fejezetű veszélyek elhárítására irányuló törekvésében (Ugy van!) és konstatálta a mindenki azt a szomorú tényt is, hogy mai parlamentáris rendszerünk mellett, házszabályaink mai állapot mellett, egy ilyen, csak kis számu csapat is behatathatlan időgik akadályozhatja meg a nemzeti akarat érvényesülését. (Ugy van!) Hat ilyen viszonyok között egész komolysággal van felvetve előtünk a kérdés, hogy most mar mit csinálunk. És t. barátain, én azt hiszem, hogy ha e kérdés felgölközünk, nekünk kettős feladatot kell szem előtt tartanunk, kettős feladatot kell megoldanunk, de egyuttal a megoldásnál disztingválnunk kell e kettős feladat között és kellő módon megválasztva és kellő módon eltiltoivve kell alkalmaznunk azon eszközöket, amelyek e feladatok megvalósítását biztosítják.

Az egyik a nagyobb feladat: biztosítani az alkotmányos gépezet működését, allandóan megmenteni a magyar parlamentárizmust ahól a süllyedésből és kiemelni azt onnét, a hova verző szivvel látunk azt leszállani (Ugy van!) de egyuttal nem menni tulságba ezen a teren; megtenni azt, a mi szükséges, amí feltétlenül szükséges, a parlamenti rendnek

EGYETÉRTÉS

A bécsi serelemek.

Bakonyi Samu: Azok a nyilatkozatok, melyek a miniszterelnök részéről tegnap itt elhangzottak, a legnagyobb aggodalomba ejtették minden igaz hazait. Ha a miniszterelnök tegnap... (The text continues with a detailed critique of the government's actions and the speaker's stance on national defense and internal politics.)

Nyiri beszéde.

Nyiri Sándor: T. képviselőház! (Hallgók!) A t. miniszterelnök tegnap... (The text details Nyiri's speech, focusing on the state of the military, the political situation, and his proposals for reform and national unity.)

Az alapítványokról.

Nyiri Sándor: Hát becsülettel kérek, hogy minő gonoszság van abban, hogy... (The text discusses the establishment of foundations and the speaker's concerns about the government's financial and administrative policies.)

egyetlenegy javaslatlaltal tegyen kivételt. Az ujonczjavaslat megszavazása után elrendelhető sorozásra három hónap kell, addig vissza kell tartani a tartalékosokat... (This section discusses military conscription and the speaker's views on the current government's policies.)

Szóval: az argumentum sem hatott, a könyörgés se hatott. Nyiri miniszter, aki odahaza szegény átgondolta a beszédét... (The text continues with a critique of the speaker's arguments and the speaker's response to the opposition.)

Es a szelid beszédű, szelid nézésű miniszter ajkáról is elszáll az első keserűség: — Hoz az urak az igazi politikai Don Quijoteok, a kik fejfel mennek a falnak... (This section contains a satirical remark and a critique of the political situation.)

Mert ma megint kóvályogtak a levegőben a békegalambok. Bátoriatlanul, remény nélkül próbálkoztak megverekedni a griffmadarakkal... (The text discusses the speaker's views on peace and the current political climate.)

A tizes hangon elmondott beszéd tetszett az egész ellenzéknek. Záróbeszédet mondtak még: Tóth János a ki néhány szóval ajánlotta határozati javaslatának elfogadását... (This section reports on the speaker's speech and the reactions of the opposition.)

Azaz még valami: az ujonczmegajánlási javaslat általános vitáját befejezték. De hát ez olyan szánó, a minnek ma igazán nem érdemes határkövet állítani... (The text discusses the speaker's views on military conscription and the current political situation.)

A képviselőház mai üléséről az alábbi részletes tudósításunk számol be: Elnök: Perczel Dezső. A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Lukács László, Nyiri Sándor, Cseh Ervin, Hieronymi Károly, Tallián Béla... (This section provides a detailed report on the parliamentary session, including the names of participants and the topics discussed.)

(Hosszantartó lelkes éljenzés), a melyeket az igazi hazafiságnak pártiszenvedélytől ment (Igaz! Ugy van!) ösztönözése sugallt. Egy szívvel-lelkkel kiálthatjuk, hogy az Uristen engedje, hogy nemes szándékai meg is valószínűsítsanak... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

Minden szem gróf Andrássy Gyulát kereste. Hol van, mit fog mondani. S a gróf, tudva, hogy figyelik a szavát, erősen megzarta a miniszterelnök kezét, s hangosan mondotta neki: — Az első betűtől az utolsóig minden szavadat helytelen... (The text describes the speaker's reaction to the government's actions and his critique of the political situation.)

Én ehhez csak két megjegyzést fűzök még. Az egyik, hogy éppen a mai napon is olyanok, akik talán azt, ami lelkiüknek nagyon tiszteletré méltó vagy, hajlandók volnának valószínűsíteni, azon reményüket fejezték ki, hogy talán közel jövőben áll az egész obstrukciónak abbahagyása... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

Másik megjegyzésem és egyúttal kérés az, hogy méltóztatasson nekem megengedni, hogy ezúttal megint a javaslatnak a szövegét fel ne olvassam, mert hiszen, gondolom, nem is volna talán illendő, ezen javaslatot most hozni nyilvánosságra... (The text discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

Végül, t. barátaim, rá kell mutatnom arra, hogy emberi számítás szerint erős, nehéz és talán hosszú küzdelem közepén állunk... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

S ha így fogom fel a helyzetet a közvéleménnyel szemben, természetesen kétszeres súllyal fogom fel a közvélekedést veletek szemben, t. barátaim. (Helyeslés.) A közvéleményt sem fogom meglepetések elé állítani, annál kevésbé foglak benneteket... (The text discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

En, t. barátaim, megyek ebbe a küzdelembe és kérek benneteket, hogy kövessetek. (Hosszantartó élénk helyeslés, éljenzés és felkiáltások: Követni fogunk!) Megyek, mert erőt ad nekem a felettem minden körülmények közt az a meggyőződés, hogy talán egy hosszú emberéleten át nem lesz és nincs többé alkalom olyan szolgálatot tenni a hazának, mint most. (Hosszantartó élénk helyeslés, éljenzés és taps.) Ajánlom indítványomat elfogadásra. (Hosszantartó, szűnni nem akaró élénk helyeslés, éljenzés és taps.)

tisztelegnek, minibusnak és munkaképességnek megoldása terén, de nem főjárnai el a szólásszabadságot, nem állani újat annak, hogy egyes nagy pillanatokban, ha a nemzetnek széles rétegeiben igazán nagy erővel, igazán jogosult nemzeti törekvések mutatkoznak, ezek valóban megmérkőzhessenek a parlamenti élet porondján... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

Az a végleges reform tehát, a mely szemünk előtt lebeg, fő vonásaiban kell, hogy tartalmazza nézetem szerint azokat az intézkedéseket, a melyek a parlament tisztessége, rendjének megővése szempontjából szükségesek, kell, hogy tartalmazzon intézkedéseket, a melyek az ugynevezett technikai obstrukciót megnehezítik... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

Ennél tovább, t. barátaim, a magunk részéről nem kívánunk menni (Élénk helyeslés) és egész határozottan jelentem ki, hogy álláspontunk ma is az, de azért a közelmutak szomorú tapasztalatainak, hogy magánál a napirendre tűzött törvényjavaslatok tárgyalásánál — és itt konkrétan a költségvetéssel, de csak a költségvetéssel, vagyis az ugynevezett technikai obstrukciót megnehezítik... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

De t. barátaim, ma szűkebb napi feladatokról van szó, mert hiszen tudjuk mindnyájan, hogy megöröklött az állami élet mindennapi szükségleteinek kielégítését célzó olyan törvényjavaslatok, a melyeknek elintézésénél heverése csakugyan katasztrofikus állapotba hozta az összes közviszonyainkat, megdöntötte sarkalatos közigazgatásunkat, megdöntötte sarkalatos közigazgatásunkat, megdöntötte sarkalatos közigazgatásunkat... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

En tehát azt hiszem, hogy itt ezen napi feladatok megoldása végett és egyúttal a végleges, szerves házszabályreform nyugodt keresztúttá alakítására való tekintettel... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

Ebből kifolyólag szándékomban van, amennyiben ez a helyesléssel találkozok, a házszabályok szerint előírt módon, vagyis az indítványkönyvbe való bejegyzés útján — és itt mellesleg jegyzem meg, hogy noha nem is gondoltam más eljárásra, mint erre, — egy határozati javaslatot mint önálló indítványt terjeszteni a képviselőház elé, amelyik tartalmazza azokat a kardinális diszpozíciókat, amelyek a momentán feladatok megoldására szükségesek... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

Ennek folytán az indítványt korlátoznom jóden és tárgyban. Hatályát legfeljebb egy évre valóra korlátozhatom, de — és ezt tartom a fontosabb megszorításnak — felsorolandónak vélem azokat a tárgyakat, amelyek elintézésére ezen indítvány hatályos... (This section discusses the speaker's views on national defense and the current political situation.)

Ezeknek a tárgyaknak felsorolása — gondolom — magától adva van, ezek: az ujonczokra vonatkozó javaslatok, létszámmegállapítás és ujonczkapalok megállapítása, a költségvetéssel kapcsolatos dolgok, tehát indennitások és költségvetések, továbbá azok a provizórium természetű pénzügyi és közgazdasági törvények, amelyek már szintén elkésztek és melyekre szükség van, minő a horvát provizórium és most az Olaszszággal való kereskedelmi viszonyunknak ideiglenes rendezéséről szóló törvény javaslat. (Helyeslés.) Semmi olyat, a mi ezután közgazdasági viszonyaink végleges rendezését involválná, tehát sem a

A Don Quijoteok.

Az utolsó hadüzenet után jött a legutolsó. Tisza tegnap utolsóját követte Nyiri appellációjával az obstrukcióhoz. Ahol a miniszterelnök élesen vágott, ott a katonaminiszter kért, ahol az gonyolódott, ez érvelt, a hol az fenyegetett, ez kapazított. Szinte kibeszélt az őszinte, kemény, de mégis jogos tekintetűl a csudalkozás: — Lehetetlen! Ha a havasoktól lekerült bakának megmagyarozom tiszter egymást, hogy melyik a jobb lába, melyik a bal, akkor tizenegyszer mégis csak a bal lábával lép ki a sorból. Ennek a tíz embernek pedig nem egyszer, hanem százszor a fülébe rágtuk, hogy miképp induljon, de csak azért is a jobb lábával lép ki... (This section contains a satirical piece about the political situation and the speaker's views on national defense.)

Aus. Elnök: Azt hiszem, nekem, mint a párt elnökének, e pillanatban első és elmaradhatatlan kötelességem, hogy megköszönjem pártvezetőknek hozzájuk intézett szavát

Aus. Elnök: Azt hiszem, nekem, mint a párt elnökének, e pillanatban első és elmaradhatatlan kötelességem, hogy megköszönjem pártvezetőknek hozzájuk intézett szavát

Beszélje el röviden, hogy történt a sikkasztás, s mennyit sikkasztott? — Az ősszel, melyet elikkasztottam, 104.000 korona. A tört számra már nem emlékszem. — Hány éve szolgál a minisztériumban? — Huszonekét éve. — Mikor az iskolát elvégezte, mindjárt a minisztériumba került? — Nem. Napidíjaz voltam ügyvédi irodában. — Mikor került a minisztériumba? — 1881-ben. — Mire alkalmazták? — Napidíjaznak. 1883-ban fizetés nélküli hivatalos voltam. Szerenyes étem, de adtam valamit arra, hogy a külöm elárulja, hogy törekvő ember vagyok. Az is voltam. — Aztán fokozatosan emelkedett? — Igen. 1901-ben már olyan fizetésem volt, hogy abból tisztességesen megélhettem. — Mikor kezdte a sikkasztást? — 1903 áprilisban vagy májusban. — A vizsgálat azt látszik igazolni, hogy régebbi a játékszevedélye s valószínű, hogy korábban kezdte a sikkasztást? — Mast nem monhatok.

A lóversenyek.

Önök egy pár évvel ezelő nagyobb adóssága volt. — Volt, mert már ezelőtt is résztvettem a lóversenyben. Melyik nyomon azonban, hogy nekem a fizetésem felül más jövedelem is volt. — Miből? — Tökérel voltam a magyar kereskedelmi ifjak egyesületének. — Mikor kezdett a lóversenyben játszani? — 1894-ben, Szépl István-pályán. — És az adóssága ennek a révén keveredett? — Részben. Segítettem a szüleim is, s a testvéreim is. Csak Parisban élő testvéreim volt az, a ki, mikor zavarba jöttem, engem segített körülbelül 12.000 frankkal. — Mikor kezdte az adósságcsinálást? — 1896-ban. — Mire nyert az adóssága? — Volt hat-nyolc ezer forint adósságom. — Mikor a halasztási kiűzött, mennyi adóssága volt? — Körülbelül hétézer korona. — Miből törlesztette az adósságát, mert hiszen azt mondta, hogy 7-8 ezer forint adóssága volt. — A fizetéséből. Valószínű koldusmódra éltem, hogy közelebbi emberek eleget tehettek. — Tehát a sikkasztást öszszegből nem fizetti adósságát? — Egy krajcárt sem. — Mind a lóverseny nyerte el? — Mind. Hiszen volt rá esély, hogy nyertem is a lóversenyben, de az csak olyan kis hullámzás volt, mert később az is ráment a versenyre. — A vizsgálat kiderítette, hogy Önnek már 1902-ben tíz-tizenöt ezer forint volt adóssága, hogy háza-szágot kölcsönöz? — Nekem nem azért kellett tízezer forint, mert annyi adósságom lett volna, hanem az augusztusban történt, a mikor a haj a nyakamra szakadt s azt gondoltam, hogy házasági segélyt megmagam s tíz-tizenöt ezer forintot tettem az az összeggel, a melyet az adósságom rendezhettem volna. — Még akkor a minisztérium pénzéből nem hányozott semmi? — Semmi. — Tehát azt állítja, hogy a pénzt az utolsó fillérig a lóversenyben vesztette el? — Igen.

A bűn lejtője.

A sikkasztást, mint mondja, 1902-ben kezdte? — Igen. Eleintem csak kisebb tételeket vittem el. Később még úgy kellett játszani, hogy egy szerencsés tért révén visszanyerjem a pénzem, mert hiszen a becsületem forgott kockán. Így történt, hogy nagyobb tételeket sikkasztottam. Egy bécsi meetingen például két nap alatt tízezer koronát vesztettem. — Aztán hol folytatta? — A budapesti őszi versenyen. Egy nap érkezett a minisztériumba 80.000 korona Nagyküldi árvaszekértől. Ezt magamhoz vettem s a legnagyobb részt Bécsben, a kisebb részt Budapesten vesztettem el. — Hol volt az a nagy játszma, mikor tízezer nyolcezer forintot vesztett? — Ez Bécsben volt. — Egy napon ment el ez a pénz? — Egy nap. Aztán jött a budapesti verseny, ott is szerencsétlenül végződött a játék. Akkor már a pénzem a végén járt. Én a pénzt, tekintete bíróság, mind a versenyen vesztettem el, a magam számára egy krajcárt sem kóltöttem el. Nem élveztem belőle semmit, csak a szenvedősem és a kétségem volt meg. — Uri labon élt akkor? — Nyomorultul. — De flakkon járt? — A versenyre egylovással mentem. — Tehát a rosszkorok élete úgy folyt, mint máskor? — Még rosszabbul. Mert ez alatt az idő alatt rettenetes igazságtalanságok álltak, annyira, hogy maig enni sem tudtam. — Felvilági hölgyek közt nem szórta a pénzt? — Nem is ismertem őket. — Hogy volt lehetséges, hogy ilyen horribilis összeget elikkasztott, anélkül, hogy rájöttek volna? Mennyire ment az a pénz, melyet ön kezdett? — Egy évben körülbelül két millió korona. — Mi volt ennek a kötelessége? — Az általános pénzeket még aznap az állampénztárba beszéllítani. — Ön fölött ki gyakorolta a felügyeletet? — Az elnöki osztály. — Ki annak a feje? — Horvath Emil miniszteri tanácsos. — Én azt hiszem, hogy a segédhivatalnak is kötelessége volt ön ellenőrizni. Hiszen a minisztérium éppen ebből az ügyből kifolyólag a segédhivatal három tisztviselője ellen fejelemet is indított. — Erről nem tudok. — A pénzes ügydarabok iktatás nélkül kerültek kasszába?

Közgazdasági táviratok.

New York. márc. 4. márc. 3. Buza májusra 105-105 júliusra 100.62 100.75 Trányzat: állandó. Gabonaszállítási-díj Liverpoolba 1.25 1.25 Tengeri májusra 58.50 58.25 júliusra 58.50 58.25 Irányzat: állandó.

New York, február — májusra zárlat Gyapot New-Yorkban helyben 16.25 (16.25 tegnapi), gyapot febr.-ra (15.53 16.60) gyapot májusra 14.26 (13.36), gyapot New-Orleansban helyben 14. — (13.25), Petroleum Stand White New-Yorkban 8.95 (9.10), Petroleum Stand white Philae helyben 8.90 (9.05), Petroleum Refined in Case 8.15 (8.30), Western steam 7.95 (7.95), Zsír Rohy & Brothers 7.85 (8.00), Kávé fair Rio 7. sz. 9. — (8.95) Kávé január — (7.70), Kávé áprilisra 8.10 (8.10), Liszt Spring Wheat cleara 3.95 (3.95), Cukor 41.80 (3. —), On (23.05—23.35 23.05—23.35, Réz 22.50—12.75 23.05—12.75).

Chicago.

Chicago. — Zárlat. márc. 4. márc. 3. Buza május-ra 97. — 97. — július-ra 97. — 97. — tengere május-ra 58.60 58.62 Irányzat: állandó.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZEK.

Dalostyél. Beer Teréz kiváló német dal-énekesnő ma este rendezte önálló dalostyélét a Royal-színházban. A művésznő a filharmonikusok utolsó estélyén hallottuk, de akkor a Vigadó rossz akusztikáján nem érvényesülhetett művészetét egy, mint ma este. Sajnos, az előrehaladt hangverseny-szezon nagyon is észrevehető már a Royal-terem felig sem telt meg így be kellett érni a művésznőnek a kis közönség nagy lelkesedését és eltekinteni hangversenyének anyagi sikereitől. Beethoven, Schubert, Schumann, Brahma és Wolff dalok szerepeltek a műsorban, amelyek mindegyikében teljesen érvényesült a művésznő nagy ének tudása. Pasztosz szép tömör alt hangja és poétikus előadása: kapott is tapost bőven és ráadásban sem volt hiány. Az énekesnő között Popper Félix gondoskodó művészt néhányszor színt, szép tiszta technikája és izléses előadása egyaránt részvételt a közönség elismerésére. Csak túlságos szerénységének tudható be, hogy oly ritkán lép a nyilvánosság elé és beéri az opera zenekarával az a helyi hely — a hová az elsősorúakat — kellene ültetni. Az összes számokat Tarnay Alajos kísérte. (p. c.)

Bartók Béla Angolországban. Richter János febr. 28-án Manchesterben nagy sikerrel adta elő Bartók Béla Kossuthi szimfóniáját. Ugyanazon a hangversenyen Bartók mint zongoraművész is nagy lelkesedést tudott kelteni és mindjárt több londoni hangversenyre szerződött. Bartók Thomán István tanár tanítványa, a ki minden este látogat sok elismerést és dícsőréget szerzett jeles professzorának.

Arnoldson Sigrid Pétervárott. Hírborban hallgatnak a Muzsák: tartja a klasszikus közönség, de egy látszik, nincs igaza. Ere vall az a pétervári távirat, melyet ottani tudósítónk küldött s mely arról szól, hogy Arnoldson Sigrid, a világhírű énekesnő, óriási sikerrel vendég szerepelt Ungyegye-ben, az orosz főváros előkelő közönsége előtt, melynek sorában Kuro-patkin tábornok is élénken tapsolt a művésznőnek. Az est bevételé meghaladja a 14.000 rubelt.

Tannhäuser paródiája minden este szüfolt ház előtt kerül színpadra a Fővárosi Orfeumban. Dreher Konrad, a nagyhírű bajor színész és Brackl Adolf, a kiváló tenorista mint vendégek igen nagy tetszést arattak. A különlegességi műsor ezúttal szintén kitűnő.

Hangverseny és bál. A fővárosi hírlapkiadói hivatali tisztviselő művészestéjének programja a következők: 1. Harmas, Ista: Szabados Béla. Ennek keretében: A kis hamis. Dal. Ista: Major Gyula. (Eldája: Rieser Anna, k. a.) Pitypataty dal a Nagy királyból. Ista: Szabados Béla. (Eldája: Anday Terka k. a.) Dal a porcellánabáról. Ista: Hüvös Iván. (Eldája: Papp Juliska kasszaszony.) Mind a három művésznő Rákosi Szidi szimfonikáját jelesen vezette művésznőnk, Zongorán kísérte: Szabados Béla. 2. a) Avaz és Tesin (persa népdal). b) Wieniawski, orosz dalok. c) Szevesik cseh ábránd. Hegedűn előadja: Heller Amely k. a. Zongorán kísérte: Fligi József. 3. A világ teremtése. Monológ. Eldája: Vágó Béla a Király-Színház művésze. 4. Erkel Ferenc: Lá Grange ária Hunyady László című operából: Eldája: W. Kramer Teréz, az Opera művésznője, Zongorán kísérte: Fligi József. 5. a) Paganini: Moser-variációk. b) Ries: Moto perpetuo. Hegedűn előadja: Heller Amely k. a. Zongorán kísérte: Fligi József. 6. Je met Rostand: Sasfók című szimfóniából. Eldája: Maróthy Margit, a Magyar-Színház művésznője. 7. Nagy a szívem fájdalma... Olafsen csilágus... (Kürucz dalok). Eldájak tartogatók, Kruszyk Walter, kürtön: Weid Antal, Horvitz Edé, Klement Sándor és Zimerman Károly urak, a m. kir. Opera kőrtgyeje. A hangverseny szombat, március 5-én lesz a Royaban és pontban 9 órakor kezdődik. Hangverseny után tánc. Jegy kapható minden napilapkiadóhivatalban és este a penztárnál.

A budapesti arzenál-egyesület vasárnap délután három órakor a Fővárosi Orfeum helyiségében özevgye és árvá penztárának javára a leg-hírnevesebb ariszták, valamint a Fővárosi Orfeum és a Polies-Caprice személyzete közreműködésével nagy matiné rendez. Jegyek kaphatók a Fővárosi Orfeum penztárában.

TÖRVÉNYSZÉK.

A meghamisított katonakönyv. Ritka pórt tárgyalt ma délelőtt a budapesti ítélőtábla Madarász Imre mászórost 1901-ben behívták hadgyakorlatra. Hogy ne kelljen elmenne beállította Fleckinger Károly magánhivatalnokhoz, aki előhalotta, hogy katonakönyveket járatos. Elpanaszolta hát neki a baját.

Sose busuljon, — mondá Fleckinger, — majd én elintézem. Két héttel több Fleckinger visszaadta neki a katonakönyvét, amelyben ott ékeskedett a meghamisított mondat: — Waffenburg 1900, mitgemacht! Nagyon elámulat hát Madarász, amikor utólagosan kérdőre vonták őt, hogy mért nem vett részt a gyakorlaton. — Itt a katonakönyvem — mondta. — Belevan írva, hogy résztvettem. Ekkor kisült, hogy hamisítvány. Fleckinger ugyanis az elintézésnek azt a kényelmes módját választotta, hogy sajátkezűleg bevezette a könyvbe a tanúsítványt. Mind a ketten közokirathamisítás miatt kerültek a törvényszék elé, amely azonban filmentő ítélet hozott azaz a megokollással, hogy a hamisítás oly szembeintő volt, hogy senkit meg nem tévesztethetett.

A budapesti kir. ítélőtábla Haupt Albert bíró előadásában ma tárgyalta az ügyet és helyben hagyta az elsőbíróság ítéletét. Az ítélet ellen Balogh György főügyész helyettes semmisségi panaszt elejtett be.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

Adatgyűjtés a választójog reformjához. Lapunk legutóbbi számbában bőven ismertettük azokat az utasításokat és nyomtatványokat, a melyeket a statisztikai hivatal küldött szét a választói jog reformjához szükségesé vált statisztikai adatgyűjtés céljaira. A tárgyira vonatkozólag most gróf Tisza István miniszterelnök, mint helyügyminiszter köriratot intézett a főváros-hoz, a melyben utasítja a törvényhatóságot, hogy a népszámlálást — mely husz éven felüli férfiakosságra terjed ki — sűrűsége fogatosítsa. A helyügyminiszter többek közt azt mondja, hogy bár az adatgyűjtés és feldolgozás igen sűrűs, a határidők megállapításánál tekintettel volt arra, hogy az összehírás pontos végrehajtása akadályokba ne ütközzék. Számít azonban a közönség támogatására is. Ép azért különös súlyt fektet rá hogy a nagyközönség minél inkább felvilágosítottassék az adatgyűjtés fontosságáról s az annak segélyével megoldandó országos feladat rendkívüli horderjéről, mely felelősköve minden felekezeti, nemzeti, párt- és osztályérdekeknek a haza polgárainak egyetemes érdekét van hivatva szolgálni.

Uj honpolgár. Pexidr Ferenc tűzérőfőhadnagy Halmoz János polgármester előtt ma tette a magyar állampolgári esküt.

Fürösök körlevele. A belvárosi polgárok azon tündönek, hogy komoly, vagy tréfa-e az az összeírás iv, a melyet tegnap és ma szétosztottak a belvárosi házvezetők között. Az összeírás iv a ház lakóit és üzemeltetőit akarja számba venni. A ház tulajdonosnak kell azután referálni a lakóit s kitölteni a következő rovatokat: Pártállása? Kísmeri ki a barátja? Kinek lekötöztette? Mely körök tagja? Mely belvárosi pénztáratnál való érdekelve? A belvárosiak most azt kutadják, hogy kinek az érdeklében kívánja tudni mindezt a nagy ismeretlen, aki az összeírás lapokat szétosztotta.

Személyzethiány az előjáróságoknál. — A közönség érdeke. — A főváros jelenlegi pénzügyi helyzetében a legkényelmelenebb, legkollektelenebb, de egyáltalán leghatalmasabb dolog a személyzet szaporítás kérdése. Tudja ezt nagyon jól minden hivatalnok s éppen ezért a legtöbb hivatalvezető mikor az ügymenet ügye érdeklő hiányainak elkerülhetetlen orvoslása fölött úgypeng, óvakodik a személyzet-szaporítás kérdését meg csak érinteni is mert könnyen abba a gyanuba eshetik, hogy ezzel a munkaezerek megterhelésén akar indokolni a látnál könnyítlen, pedig a legtöbb esetben ugy áll a dolog, hogy a személyzetnek munkaképessége a végletekig ki van merítve s a legtöbb hivatal a személyzet megfelelő szaporítása nélkül képtelen feladatát akként teljesíteni, hogy azt nemcsak a nagyközönség s a főváros érdeke, de a törvények és a szabályok is megkövetelik.

Legjobban érzik a személyzet elégtelenségét azok a hivatalok, melyek legközvetlenebbül érintkeznek a nagyközönséggel, melyek az apró emberek meg apróbb ügy-bejós dolgait hivatalok gyorsan kielégítését elintézn, a kerületi előjáróságok, de értzi a bajt a nagy közönség is, melynek sokszor legsürgősebb, legvitálisabb érdekei szenvednek az ügyeknek hosszú időig húzó előintézés által pedig a szolgálati utasítás értelmében az előjáróságok kötelesek minden ügydarabot 15 nap alatt, sőt némely ügydarabot a törvény külön rendelkezése szerint még rövidebb határidő alatt is elintézn.

Do hogy vállalkozna a kerületi előjárók felelősséget az ügyek teljes és kifogástalan menetére, mikor az előjáróságok ügyforgalma évről-évre szaporodik, a személyzetet azonban az ügymenet arányában nem szaporítják. Egyes előjárók ugyan olyképpen személynök magukon, hogy a személyzet az év tizenötöd részében a rendezési hivatalos órákon túl még délutánonként két-három óráig dolgoztatják, de azért, bár egyes tisztviselők ily módon már évről-évre erejük teljes megfeszítésével delután is hivataloskodnak, képtelenek az előjáróság ügymenetét rendszeresen, a törvény és szabályok előírta módon lebonyolítani.

A személyzet elégtelensége következtében egyes nagyobb tulterhelés előjáróságoknál szenved a szolgálat minden ága, a kezelési, közegészségügyi, számvérvésgé, fogalmazói s főleg a műszaki szolgálat. A műszaki személyzet elégtelensége az utóbbi időben nem aggasztotta annyira a kerületi előjárókat, mert az építkezések szünetelése következtében a műszaki személyzet teendői is megcsökkentek, de a párisi áruház tüzkatasztrófiája folytán az előjáróságokra sok olyan teendő hártul, mely eddig őket nem terhelte; legterhebb ezek közül a tűzrendőri vizsgálat, a mennyiben a tanács rendelkezése szerint

a tűzveszélyes üzletek, főleg azok azok, melyek oly épületekben vannak elhelyezve hol magánlakások is vannak, évenként többször vizsgálándók meg. Ez az intézkedés oly messze-mennyő és nagy terjedelmű egyéb feladatokat rá a kerületi előjárókra, hogy azokrét az előjárók csak az esetben vállalhatják felelősséget ha a feladatok teljesítésére illetékes helyről a megfelelő eszközöket is rendelkezésükre bocsátják. Előismerjük, hogy a főváros mostani zilál, pénzügyi helyzetében a legiszteletlenebb és legszükségesebb elv a takarékoság, de ha ez a takarékoságot a közönséget jogosan megillető közszolgálatok rovására akarjuk kiterjeszkölni, az többé nem takarékoság, legalább nem józan takarékoság. Ha a nagyobb kerületekben szükség van a személyzet-szaporításra — s hogy valóban szükség van, arról az illetékes helyen is meg vannak ügződvé — akkor e bajon segíteni, még pedig sűrűsége és nem szabad visszariadni esetleg újabb terhekkel sem. De úgy tudjuk számba venni terhekről nincs is szó, mert a legelőtöbb személyzethiányon sűrűsége lehet segíteni az üresedésben levő végleges állások betöltésével. Vége szakítani kell egyszer már az az a kecskés jóllakást, meg a közpósta megmaradását célzó fővárosi rendszerrel, hogy ez üresedésben levő végleges állások illetményeinek terhére díjnyokhat töltsék meg az egyes hivatalokat.

A közönség köréből. — Az elmúlt hetek háborus mozgalmai következtében a tőzsdén jegyzett értékpapírok árfolyama erős hullámzásoknak voltak kitéve. További nagy árfolyam-változások bizonyon várhatók. — Ezen árhu tömzások keltő hasznosítására céljából fe hírvom az érdeklődő figyelmét özevgyemre. — Szakszerű utasításaim nyomán, tetszés szerint való k özkazattal, jelentékeny eredményeket lesznek elérhetőek. — Közám intézendő megkeresésekre prompt válaszok. Kívánatra tájékoztatás céljából érdeklődőket megfogtatom. — VASSPÁL bank- és tőzsdéi hírvivő ügyintézője. BUDAPEST, Magyar utca 2. (Kossuth Lakos-utca a rákán.)

Málnási Mária-forrás. A legzörszebb és leghíresebb forrás. Hatalmas, szimultán gyomorgöngyökkel paratlan hatása. — Budapesti vezetés: Nadas Márton Dessewffy u. 41. Telefon 238. Kapható: Lux Műhelynél Múzeum-körút 7. szám. Telefon 472. és minden gyógyszertár, élelmiszer- és fűszerkereskedésben. Különlegesen: Budaörs, 44-96.

MATTONI FELE GIESSHÜBLER SAVANYUVIZ. Hárunk legelőkelőbb VIZGYÖGYINTÉZÉS. A POZSONYI HEGYLEJTESEN. Propaganda: Dr. SCHLESINGER-féle POZSONY. Gyógyintézet: Igazgató: G. (Plyudvár) 47-66. Egész éven át nyitva.

Ideal írógép. azonnal és színdáron látható küldés! Prospektus és irásmentés küldés! SCHOTT H. & DONNATH Budapest, VII., Erzsébet-körút 1. Telefon 62-45.

KÖZGAZDASÁG. — Az értéktőzsdéről. A két hét előtti nagy derut hatása tulajdonképpen még csak most jelentkezett a külföldi tőzsdéken, sokkal mélyebb nyomokat hagyva, mint a nyilenekekre számítottak. A fizető napok alkalmából az összes európai tőzsdéről tömeges fizetésképtelenségi eseteket jelentettek, amelyek természetesen tömeges kényszerleltárokat tontak maguk után. Ezért aztán nem is volt folytatása a múlt heti emelkedő áramlatnak, de jelentékeny hanyatlás sem állt be. Úgy látszik, hogy a tőzsdének ismét nyugodt napjai lesznek, miután a külföldi nagy feseurók letörték, hauseren gagement-jaik le vannak bonyolítva úgy, hogy a külföldi piacokról nem árszathatják el tőzsdénket áruval. Megjegyzendő azonban, hogy másfelől még a veltelők is nagyon megcsappant, mert a piacoknál a nagy vihar után, mely végig tombolt rajtuk, nyugalmora van szükségük, hogy újra megerősödhesse; a tőzsdéken kívül álló körök pedig, noha a nagyon alacsony árfolyamok megtehetősen vonzanak, mégis igen tartózkodóan viselkednek s a háború és a maczedónia bonnyadalmak miatt nem igen éreznek kedvet értékpapírok vásárlásában. A budapesti tőzsdének különben más oka is van arra, hogy óvatos legyen. A parlamenti helyzet ugyanis a helyett hogy javulna napról-napra rosszabbodik s kitudja, hogy a bejelentett oroszok alkalmazásának milyen következményei lesznek. A spekuláció erre való tekintettel nagyon tartózkodóan viselkedik, minek következtében a forgalom az egész héten át igen szűk mederben mozgott. Az árfolyamok csakis a külföldi piacokról küldött jelentéseknek megfelelően ingadoztak s nem nagy változást mutatnak a múlt heti zárlati jegyzésekhez viszonyítva. Az e heten közzétett mérlegek fényes eredményei, nevezetesen a Magyar Jelzőleg

KIS HIRDETÉSEK

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közölteik.

TELEFON 706.

Házaitól az új pénz-szekerények rendkívül olcsó áron...

Kolozsvári Nevelőnőket gyermekkeresőnőket...

Nevelőnőket Tiszta-Ujlak szomszédságában...

Az alsóthi Gyümölcsfa, vidéki fiatal ember...

3-4 Utaztat minden peneműl csukorka...

6 korona Tokaji, szamorodni, 1900 évi...

Föld-birtokoknak ajánlunk...

Amerikai szat. Roskopf patent óra...

Schiller Izsó órásmester Bpest, Király Pál-u. 12.

30 Kr. marhamélegek Garda-agi 4411...

Marhamélegek Garda-agi 4411...

Hölgyeim! Inelegens okok miatt...

Nevelőnőket Tiszta-Ujlak szomszédságában...

Tiszta-Ujlak szomszédságában...

Partiban vett kőolaj, tiszta l. n. himzett...

Zálogban levő ésszerket, arany és...

Kezes nélkül 200 korona kölcsönt...

TISZTA felvett magulati papír oloson eladó...

500-1000 koronát kölcsönözünk...

„Szarvas” vagy „kulcs” Jeggypel...

A sárospatai kovámalomkőgyártó...

Szivattyukat...

Urasági inas, nős gyermekstelen feleség...

Házi-központok új, nagykereskedelmi...

Tiszta-Ujlak szomszédságában...

Partiban vett kőolaj, tiszta l. n. himzett...

Zálogban levő ésszerket, arany és...

Kezes nélkül 200 korona kölcsönt...

TISZTA felvett magulati papír oloson eladó...

500-1000 koronát kölcsönözünk...

„Szarvas” vagy „kulcs” Jeggypel...

A sárospatai kovámalomkőgyártó...

Szivattyukat...

Öszibarack-fák elismert legfinomabb francia és amerikai fajokban...

Schicht-szappan Mindenütt kapható! legjobban, legkiválóbban...

A sárospatai kovámalomkőgyártó ajánlja...

Szivattyukat...

Mühle Árpád Temesvár

Agulár Davi cipő-áruház...

THE GRESHAM életbiztosító-társaság Londonban.

A házszabályok és lehet és nem lehet házszabályok...

Dr. FÜREDI titkos betegségek

Dr. KOVÁCS közpásztyája International sörvesztő.

Seffer Antal...

A társaság vagyon 1902. decz. 31-én...

Dr. FÜREDI titkos betegségek

Gyomorbetegségek! Ulrich Hubert-féle gyógyfű-bar.

Gyengeségi állapotok (Impotentia)

Nagy jövedelemre lehetnek szert mindazok, kik...

GUMMI ÖVSZÖRÖK

Gyomorbetegségek! Ulrich Hubert-féle gyógyfű-bar.

Gyengeségi állapotok (Impotentia)

Nagy jövedelemre lehetnek szert mindazok, kik...

Dr. FABINYI titkos betegségek

Gyomorbetegségek! Ulrich Hubert-féle gyógyfű-bar.

Gyengeségi állapotok (Impotentia)

Nagy jövedelemre lehetnek szert mindazok, kik...

Dr. FABINYI titkos betegségek

Gyomorbetegségek! Ulrich Hubert-féle gyógyfű-bar.

Gyengeségi állapotok (Impotentia)

Nagy jövedelemre lehetnek szert mindazok, kik...

Dr. FABINYI titkos betegségek

Gyomorbetegségek! Ulrich Hubert-féle gyógyfű-bar.

Gyengeségi állapotok (Impotentia)

Nagy jövedelemre lehetnek szert mindazok, kik...

Polgár Sándor

Gyomorbetegségek! Ulrich Hubert-féle gyógyfű-bar.

Gyengeségi állapotok (Impotentia)

Nagy jövedelemre lehetnek szert mindazok, kik...

F. Bergerand fiels

Gyomorbetegségek! Ulrich Hubert-féle gyógyfű-bar.

Gyengeségi állapotok (Impotentia)

Nagy jövedelemre lehetnek szert mindazok, kik...

Az Önségély.

Övünk az utánzatoktól! Ulrich Hubert-féle gyógyfű-bar.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK

Lampel R. (WODIANER F. és FIAI) ca. 60. k. könyvkereskedésben...